

Helsingin kaupungin näkymät rahoitukseen ja talouteen sekä palvelujen kehittämiseen ja hoitoon pääsyyn

**Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan
kunta- ja hyvinvointijaosto
16.10.2025**

Juha Jolkkonen
Toimialajohtaja
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Helsingin kaupunki

Helsinki

16.10.2025

Näkymät rahoitukseen ja talouteen sekä diagnoositietojen oikeellisuuden tilannekuva

- **Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen** kannalta hallituksen esitys valtion talousarvioksi 2026 tarkoittaa **tiukkaa talouskehystä**, jossa kehittämistoimien rahoitus tulee turvata samaan aikaan kun palvelujen laatu ja saatavuus säilytetään.
 - Koska rahoitus on niukentumassa vuosikymmenen lopulla, Helsingin Sotepe on varautumassa tilanteeseen ylijäämäisellä talousarvioehdotuksella 2026 sekä muutosohjelman määrätietoisella toteuttamisella myös vuonna 2026.
 - Rahoituksen niukkenemista korostaa ainoastaan Helsingin siirtymätasaukseen tehtävä leikkaus vuosina 2027–2028, mikä vähentää Helsingin rahoitusta yhteensä 35 miljoonaa euroa.
 - Väestönkasvu, ikääntyminen ja muu palvelutarpeiden kasvu ovat Helsingissä Suomen nopeimpia, eikä rahoituksen kasvu kaikilta osin kata lisääntyviä palvelutarpeita.
- Alueiden talouden ennakoitavuuden ja hallittavuuden takia **rahoitusmalli tulee pitää mahdollisimman vakaana**.
 - Tarvetekijämalli ja koko rahoituskokonaisuus on hyvin monitekijäinen. Eri tekijöiden keskinäisriippuvuudet ovat vaikeasti hahmotettavia, ja eri osien muutosten vaikutusten arviointi on erityisen vaikeaa.
 - Uusia elementtejä ei pitäisi tässä tilanteessa sisällyttää rahoitusmalliin. Myös nykyainsäädännön mukainen, toistaiseksi voimassa olevassa siirtymätasausmalli on edelleen perusteltu.
 - Helsingin diagnoositietojen oikeellisuuden ja kattavuuden tila on kokonaisuudessaan melko hyvä, mutta **ostopalvelujen ja yksityisten toimijoiden tiedonsiirrossa** THL:n rekistereihin on edelleen puutteita.

Näkymät palvelujen kehittämiseen

- Alueilta odotetaan tehokkuutta ja rajallisten taloudellisten ja henkilöstövoimavarojen uudelleen suuntaamista.
- Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kehittämisen **painotukset** ovat:
 - Palvelurakenteen keventäminen vahvistamalla perusterveydenhuoltoa ja varhaista tukea sekä ennaltaehkäiseviä palveluja, kuten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja, neuvola- ja kouluterveydenhuoltoa sekä kotona asumista tukevia palveluja.
 - Digitalisaation ja tiedon hyödyntäminen, ml. tekoälyavusteinen hoidon tarpeen arviointi, sähköinen asiointi ja virtuaaliset palvelupolut.
 - Hoidon saatavuuden ja jatkuvuuden parantaminen, erityisesti perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa, muun muassa omalääkärimallin kaltaisin ratkaisuin.

Näkymät hoitoon pääsyyn

- Hoitoon ja palveluihin pääsy on pääosin kunnossa. Kysynnän kasvun vuoksi tarvitaan kuitenkin jatkuvia toimia hoitoon pääsyn turvaamiseksi ja edelleen parantamiseksi.
- Terveysasemien kiireettömään hoitoon pääsyssä on tällä hetkellä vaihtelua.
 - Helsingin kaupunkistrategian 2025–2029 mukaisesti tavoitteena on tulevana vuosina perusterveydenhuollon vahvistaminen ja hoitojonojen purku. Lääkärin ja hoitajan vastaanotolle pääsyn tavoiteajaksi on linjattu 14 vuorokautta.
 - Toimia kaupunkistrategiaan asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään jatkuvasti. Esimerkiksi lääkäriresurssin vahvistaminen on jo aloitettu ja jatkuu edelleen vuonna 2026. Lisäksi muun muassa johtamista vahvistetaan ja ammattilaisten välistä työnjakoa kehitetään edelleen.
- Henkilöstön saatavuus on parantunut. Toimet veto- ja pitovoiman edelleen parantamiseksi jatkuvat.

Helsinki